

නමෝ බුද්ධාය

දාහ නව වෙනි වෙළුම
ආරම්භය: 2001-07-05

මාසික ධර්ම සංග්‍රහය අංක: 185

ශ්‍රී. බු. ව. 2559

2015 නොවැම්බර් 25

ඉල් කළාපය

ඉදුකිල'සෙ නොසැලෙන සිවුසස් දත් සහ රුවන

අලව්ව මාබෝපිටිය ශ්‍රී සුධර්මාරාම බෝධිඝර විහාරාධිපති ධර්මවේදී
අභිප්‍රාප්‍ය හෙලිකඩ ධර්මීස්සර නා හිමිපාණන් වහන්සේ විසින්

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස ///

**යථිඤ ධීලො පඨවිං සිංහාසිඤ
චතුර්භි වාතෙහි අසම්ප කම්පිඤ
තථුපමං සප්පුරිඤ චදාමි
ඉදුමිපි සංඝ රතනං පණීතං
එතෙන යථිචිත සුවච්චි ගොතූ**

පින්වත

ඵදවස දී විසල් පුර තුන්බිය දුරු කරවන්නට බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කර වදාළ රතන සුත්‍රය හෙවත් රුවන් සුතුරෙහි එන ඉහත සඳහන් ගාථාවයි මේ. ධර්මානුශාසනයට මාතෘකා කරන ලද්දේ

මාණිකයන්ට රත්න කියන නාමය යෙදෙනවා එසේ නම් බුද්ධ, ධර්ම, සංඝ තෙරුවන රත්න හා සමානයි. බෞද්ධ වූ සැමට ඒ රත්නත්‍රයේ ගුණ තෙද - බල රතන සුත්‍රය තුළින් ඉතා මැනවින් විකාශය වෙනවා මාතෘකා ගාථාවෙන් වඩාත් ප්‍රකට කරන්නේ ආර්ය සංඝරත්නය තුළ පවතින සුවිශේෂ අවස්ථා බව සඳහන් කළ හැකිව තිබෙනවා.

මුලින් ඒ ගාථාවේ සාමාන්‍ය තේරුම වටහා ගනිමු.

මහ පොළවෙහි යටට බැසගත් බන්දුබිලය සතර දිසාවෙන් හමන ලද සුළඟින් යම් සේ කම්පා කළ නොහැක්කේද එසේම යම් ආර්ය පුද්ගලයෙක් චතුරායඝී සත්‍යය නුවණින් අවබෝධ කළේද, ඒ සත්පුරුෂයා ඉන්ද්‍රබිලය බඳුය. සංඝයා කෙරෙහි පවතින මේ රත්න භාවය ද උතුම්ය. ප්‍රණීතය. ඒ සත්‍යයෙන් සත්තට සැපවේවා.

පින්වත ඔබට මේ තේරුම අනුව වැටහෙනවා එම ගාථාව සංඝරත්නය පිළිබඳව පවතින වික්තරා සත්‍ය ක්‍රියාවක් බව. එහෙම නම් ආර්ය පුද්ගලයා සත්පුරුෂයා උපමා කෙරුණේ ස්ථාවරත්වය සංකේත වන ඉන්ද්‍රබිලයටයි. නැත්නම් සංඝරත්නයටයි. ඒවගේම සංඝරත්නය එවන් ස්ථාවර භාවයකට උරුමකම් කියන්නේ නැතිනම් සිවු දිගින් හමන සුළඟට කම්පා නොවී පවතින ඉන්ද්‍රබිලයක් හා සමාන බවට පත්වන්නේ වෙන බාහිර හේතුවකින් නොවෙයි. සතර ආර්ය සත්‍ය අවබෝධ කර ගැනීම නිසයි.

උත්තම සිදුසස් දහම් පසක් කරනු වස් ප්‍රතිපදා පුර්ණයෙහි යෙදෙන ආයඝී පුද්ගල සංඛ්‍යාත සභාරුවන ගැන අවස්ථානුකූලව අංශුමාත්‍ර වශයෙන් හෝ පළමුවෙන් විමසා බලමු.

"යාවතා භික්ඛවෙ සංඝොවා ගණොවා පුග්ගලොවා තථාගත සාවක සංඝො තෙසං අග්ගමක්ඛයති." යනුවෙන් සඳහන් වන දේශනා පාඨය ගැන විමසමු.

විසින් කියවෙන්නේ මහණෙහි සංඛ - ගණා - පුද්ගල වශයෙන් වූ පැවිදි පක්‍ෂයක්වේ නම් ඒ සියලු පැවිද්දන් අතර තථාගත ශ්‍රාවක සංඝයා ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේය යනුවෙනුයි.

පින්වතුනි, පුරාණයේ ජීවත් වූ ඇතැම් ශ්‍රමණයෝ ගෝවුත සුනඛවුත අපවුත වගේ අත්තතිල මථානුයෝගයට බර වූ නැත්තම් ශරීරයට දැඩි ලෙස සුළු ප්‍රතිපදා විමුක්ති මාර්ගය හැටියට පිළිගත්තා. ඒ වගේම දේශණා කළා. අනුගමනය කළා කිත්ථකයන් වගේ අය තමයි. ඒ වගේම දේශණා කළා අනුගමනය කළා කිත්ථකයන් වගේ අය තමයි එබඳු අය අසාර පිළිතේවල ගිලුණු වංචල පුද්ගලයන් නමුත් තථාගත බුදුපියාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයා ඉන්ද්‍රිය දමනය ඇති සංවර එවගේම අල්පේච්ඡ කම්පා නොවන පිරිසක් "අප්පසන්නානං පසාදාය - පසන්නානං භියෙතාභාවාය" යැයි වදාළ හැටියට නොපැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීමටත් පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම වැඩිවන විධියටත් තමයි. ආර්යඝී සංඝරත්නය දිවි මග සකසා ගෙන තිබෙන්නේ. උන්වහන්සේ ප්‍රතිපත්ති ගරුක නිසා කිසිම බාහිර බලයකට යට වන කම්පාවන පිරිසක් නොවෙයි. ඒ උත්තම ප්‍රතිපත්ති ගුණ ශක්තිය තමයි වතුස්සන්‍යාවධෝධියට පාදක වන්නේ.

පින්වතුනි, මැදුම් සහියේ සඳහන් වන ධම්ම චේතිය සුත්‍රයේ වන හැටියට භික්ෂුන් වහන්සේ ගේ සුවිශේෂ ඇවතුම් පැවතුම් ගැන වටහා ගන්න පුළුවනි. එසේම රටවිනිත සුත්‍රය තුළින් විවරණය කරන අන්දමට මතු නිත්‍ය විමික්තිය අපේක්ෂිත සභාරුවන අතර අනිවාර්යයෙන්ම තිබිය යුතු දස කථා වස්තුවක් ගැන පැහැදිලි වෙනවා. ඒවා නම් වශයෙන් මෙහෙමයි.

අප්පිච්ඡ කථා සන්තුට්ඨි කථා - පච්චෙක කථා - අසංසග්ග කථා - විරියාරම්භ කථා - සිල සම්පදා කථා - සමාධි සම්පදා කථා - පඤ්ඤා සම්පදා කථා - විමුක්ති සම්පදා කථා - විමුක්ති ඥාණදස්සන සම්පදා කථා - විමුක්ති ඥාණදස්සන සම්පදා කථා යනුවෙනුයි.

ඒවා නම් වශයෙන් සඳහන් වන කොටම ඔබට තේරුම් ගන්න පුළුවන් එහි වටිනාකම

"අනුමත්තෙසු වප්පේසු භය දස්සාවි" යැයි කියවෙන ආකාරයට කුඩා වරදෙහි පවා බිය දක්නා සුළුව වාසය කළ යුතු බවයි. දහමෙහි පෙන්නන්නේ.

මතු ඉන්ද්‍රභීරයක් බදු සංඝරත්නයක මුල ධීපය හට ගන්වන්නට පාදක වන වතුර්විධ භයක් ගැන ධර්මයේ මේ අන්දමට කියවෙනවා. "චත්තාරාමනි භික්ඛවේ භයානි උදකොරොහන්තෙ පාවිකංඛාතඞ්ඛානි කතමානි චත්තාරී උග්ඞ්භයං - කම්භිලභයං

- ආවර්ථනය - සුසුකානය - ඉමානිබෝ හිතවෙහි වත්තාර් හයානි..” ආදී වශයෙන් විය දැක්වෙනවා.

මින් පැහැදිලි වන්නේ ජලයට බසින තැනැත්තෙක් හය හතරක් බලාපොරොත්තු වන්න ඕනෑ. මොනවද ඒ හය හතර? රළ වේගයෙන් ඇතිවන හය, කිඹුලන්ගෙන් ඇතිවන හය. දිය සුළි වලින් ඇතිවන හය, වණ්ඩ මත්ස්‍යයන්ගෙන් ඇති වන හය කියන සතරයි ඒ.

එහෙම නම් සසුන් ගත වූ පැවිද්දාත් හය සතරක් ඇතිකර ගන්න අවශ්‍යයි. අර මුලින් පෙන්වූ රළ වේගයට ඇති හයට සමානව පැවිද්දාට ඇතිවන හය තමයි ශික්‍ෂාපද ගැන පවතින බිය රළ වේගයට තමා යට වේය යන බියෙන් ජලයට නොබසින්නාවූ පුද්ගලයා වගේ ශායනගත පැවිද්දා ශික්‍ෂාපද සමූහය දැකලා ඒවාට බිය වෙනවා නම් ඒ පීචිතය සාර්ථක වන්නේ නෑ. පැවිදි වූ අයෙක් බ්‍රෝධ - උපාසාය ආදිය නිසා ලැබෙන අවවාද උපදෙස් ආදියට කෝපයට පත්වේ නම් එයත් රළ වේගයට සමාන බයක්.

ඊළඟට ජලය බසින අයෙක් කිඹුලන්ට බය නම් ජලයට බසින්න නොහැකි වෙනවා වගේ, ලැබෙන ප්‍රත්‍යයන් නිසි වේලාවට පරිභෝග කිරීමේ ශික්‍ෂාවන්ට අකමැති රස තෘෂ්ණා වසඟ වූ පුද්ගලයාටත් පැවිද්ද ගෝචර වන්නේ නෑ.

ඒ වගේම දිය සුළිවලට බිය දක්වන්නා ජලයට බසින්නට ගැලපෙන අයෙක් නෙවෙයි. ඊට සමානව ගත්තොත් පස්කම් සැපයට හිපුවන්නට වුවොත් පැවිද්දාට ශාසනය ගෝචර වන්නේ නෑ.

මිළඟට සැඩ මසුන්ට බිය දක්වන්නා ජලයට බසින්නට ගැලපෙන අයෙක් නොවෙයි. ඊට සමානව ගත්තොත් පස්කම් සැපයට හිපුවන්නට වුවොත් පැවිද්දාට ශාසනය ගෝචර වන්නේ නෑ.

මිළඟට සැඩ මසුන්ට බිය තැනැත්තාට ජලය අනතුරුදායකයි. ඒ වගේම ස්ත්‍රීන් සමග බැඳීම්වලට යොමුවන පැවිද්දාට ශාසනය අනතුරු දායක වෙනවා.

ඕය කියපු සතර හය තමන්ගේ පීචිතයට උපදේශනාත්මකව යා කර ගන්න හික්‍ෂුවට මතු සතර ආකාර ආර්ය සත්‍යයන් අවබෝධ කරගෙන සතර දිසාවෙන් හමන සැඩ සුළඟට කම්පා නොවන ඉන්ද්‍රබීලයක් බඳු පුද්ගලයෙක් බවට පත්වෙන්න හැකියාව තිබෙනවා.

ඊළඟට පින්වතුනි. ආර්ය පුද්ගල අවබෝධයට යොමුවන ආර්ය සත්‍යයන් සතර ගැන ඉතාම ලුහුඬින් විමසමු.

මුලින් දැක්වෙන්නේ දුක්ඛ සත්‍යය. එතනදී පෙන්වනවා ඉපදීම, මහලුචීම, ලෙඩචීම, මිය යාම අකමැති අය හා එක්චීම. කැමති අයගෙන් වෙන්චීම. බලාපොරොත්තු වන දේ නොලැබීම ආදී වශයෙන් දුක් ඇතිවන්න මුල්වන සාධක නම් වැලක්. ඒ සියලු දුක් වෙන්

වශයෙන් ගත් විට වැටහෙනව ඒවා සියල්ලම මේ ශරීරයට සම්බන්ධ බව, නැත්නම් පංචස්කන්ධයට යාවෙලා තියෙන බව. ඒ හින්දු ධර්මයේ පෙන්නුවා "සංසිත්තෙන පංචපාදානක්ඛන්ධා දුක්ඛා" කියලා. ඒ කියන්නේ පංච උපාදානස්කන්ධයම එකම දුක් ගොඩක් කියන එකයි. එතනදී පින්වතුනි, අසවල් රටය ආගමය, ජාතිය, කියලා වෙනසක් තිබෙනවද? නෑ මුළු මිනිස් සමූහයටම, සත්ව සංහතියටම ඒ දුක් සාධාරණයි. ඒ සෑම දුක්ඛයටම මුල්වන්නේ කුමක්ද? යන්න ඊළඟට පෙන්වනවා සමුදය සත්‍යයෙන් එතනදී පැහැදිලි කරනවා දුකට මුල තණ්හාව බව එදත් - අදත් පුද්ගලයන් අතර රටවල් අතර සියලු ගැටුම්වල මුල තණ්හාව, රැකගැනීමට හරි උදුරා ගැනීමට හරි පෙරමුණ ගන්නේ තෘෂ්ණාව. සත්‍ය, යථාර්ථය එයයි. පින්වතුනි, සසර ගමන් මග නවතන උතුම් සැනසීම තමයි නිරෝධ සත්‍යය තුළින් මතුකර දෙන්නේ "වා නතො නික්ඛන්තං නිබ්බාණං" යන අර්ථ කර්තය අනුව තෘෂ්ණාවෙන් නික්මීම නිර්වාණයයි. උසුලාගෙන සිටිය ලොකු බරක් බීම තැබුවාම යමෙකු ඇතිවන කායික, මානසික සතුට වගේ. සංසාරයේ ඔසවා ගෙන හිටපු කෙළෙස් බර බීම තැබීමයි නිවනින් කෙරෙන්නේ. එම නිවන් සැනසුම ලබන්නට කුමවත් ගමන් මගක් ධර්මයේ සඳහන් වෙනවා. ඒ තමයි මාර්ගාර්ය සත්‍යය. නැත්නම් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය. එය ඉතා ප්‍රසිද්ධයි. සම්මා දිට්ඨි එනම් යහපත් දර්ශනය නැත්නම් මනා දැකීම. දර්ශනය හොඳ වෙනකොට කල්පනා යහපත්. ඒ සම්මා සංකප්ප. ඊළඟට බලන්න දැකීම යහපත් නම් කල්පනා යහපත් නම් හොඳ වචන, සම්මා වාචා, ඒ කොටස් තුනම එකතැන් වුනාම යහපත් වැඩ කටයුතු සම්මා කම්මන්ත, දර්ශනය කල්පනාව වචන ක්‍රියා, යහපත් තැනක මතුවී පෙනෙන්නේ හොඳ මනා ජීවිතයක්" සම්මා ආජීව ඒ සියල්ලෙහිම සාමූහික ශක්තිය යෙදවෙන්නේ යහපත් අතට යොමු වූ උත්සාහයකට. ඒ තමයි සම්මා වායාම ඉහත කරුණු සියල්ල තුලින් ඇතිවෙනවා යහපත් සිතියක් සම්මා සති කීවේ එයය. අවසානයේදී යහපත් ඒකාග්‍රතාවයක් සම්මා සමාධියෙන් ඇතිවුනහම එය නිර්වානයට පාදක වෙන බව කිව යුතුය.

ඔබ සැමට සම්මා සම්බුදු සරණයි !